

Kristinn Björnsson

F. 19. júlí 1922 á Steðja í Flókadal í Borgarfirði, d. 26. desember 2004.

Foreldrar: Pálína Sigríður Sveinsdóttir húsmóðir á Steðja, f. 25. nóvember 1880 í Spóamýri, Þverárhlíðarhreppi í Mýrasýslu, d. 23. janúar 1966, og Björn Ívarsson bóndi á Steðja, f. 24. júní 1880 á Snældubeinsstöðum í Reykholtssdal í Borgarfirði, d. 1. apríl 1963.

Maki I: Katrín Jóhanna Guðmundsdóttir starfsstúlka á sjúkrahúsi, f. 2. maí 1917 á Rifi á Snæfellsnesi, d. 25. september 1991. Þau Kristinn gengu í hjónaband 1950, en slitu samvistir 1966. Þau voru barnlaus.

Foreldrar maka I: Jófríður Jónsdóttir, f. 16. júlí 1879, d. 11. desember 1973, og Guðmundur Guðmundsson, f. 11. apríl 1874, d. 3. apríl 1944.

Maki II: Kristín Sigríður Magnúsdóttir myndlistarkennari, f. 26. september 1929 í Botni í Geirþjófsfirði, Vestur-Barðastrandarsýslu. Þau gengu í hjónaband 1968, en slitu samvistir 1981.

Foreldrar maka II: Hildur Bjarnadóttir, f. 12. febrúar 1892, d. 13. maí 1939, og Kristján Magnús Kristjánsson, f. 15. október 1888, d. 18. febrúar 1966.

Maki III (sambýliskona 1981-1990): Gurli Doltrup hjúkrunarfræðingur, f. 10. janúar 1937. Af dönsku foreldri.

Börn: Með Kristínu Sigríði Magnúsdóttur: Birna Pála véla- og iðnaðarverkfræðingur, f. 9. desember 1967, og Magnús vélaverkfræðingur, f. 31. janúar 1969. Á efri árum átti Kristinn góðan vin, Svövu S. Guðbergsdóttur, f. 28. apríl 1923, d. 10. mars 2008.

Námsferill:

- Stúdent frá Menntaskólanum í Reykjavík 1946.
- Sálfræðipróf (cand. psychol.) frá háskólanum í Osló 1953.
- Framhaldsnám í hagnýtri sálfræði við ríkisspítalann í Osló og geðverndarstöðina Nic Waals Institutt í Osló 1953-1954.
- Námskeið í vinnusálfræði og leiðbeiningum fyrir fatlaða við Statens atfföringsinstitut í Osló júní-ágúst 1954.
- Námsför til Norðurlanda 1956, kynnti sér atvinnumál öryrkja.
- Nám og rannsóknarstörf við University of Michigan, Bandaríkjunum, 1960-1961 með styrk frá Fulbright-stofnuninni.
- Mörg námskeið og ferðir á ráðstefnur og fundi um fagleg efni, einkum í Noregi og Danmörku.

Félagsaðild og fagréttindi:

- Einn af stofnendum Félags íslenzkra sálfræðinga (síðar Sálfræðingafélag Íslands) 1954.
- Heiðursfélagi Sálfræðingafélags Íslands 1992.
- Löggilding sem sálfræðingur á Íslandi 1977.
- Viðurkenndur af Sálfræðingafélagi Íslands sem sérfræðingur í klínískri sálfræði 1986.

Starfsferill:

- Aðstoðarmaður dr. Matthíasar Jónassonar við uppeldisfræðilegar rannsóknir 1951-1952.
- Starfsmaður Tryggingastofnunar ríkisins 1954-1961 við athuganir á starfsgetu öryrkja ásamt leiðbeiningum um nám þeirra og möguleika til starfa.

- Stundaði rannsóknir (tölfræðilega úrvinnslu hæfileikaprófa) við University of Michigan í Bandaríkjunum 1960-1961.
- Sálfræðingur við Sálfræðideild skóla í Reykjavík 1961-1990, forstöðumaður 1971-1990.
- Aukastörf: Sálfræðingur við Áfengisvarnadeild Heilsuverndarstöðvar Reykjavíkur 1955-1979. Ráðgjafi við dagheimili vangefinna, Lyngás, sem Styrktarfélag vangefinna rak, 1961-1978. Sjálfstæð ráðgjafarstörf, athuganir og meðferð á einstaklingum. Kennsla í sálfræði við Námsflokka Reykjavíkur 1956-1957.
- Kennsla í sálfræði við Hjúkrunarskóla Íslands 1959-1960.
- Kennsla í sálfræði á ýmsum námskeiðum af og til.

Félagsstörf:

- Í stjórn Félags íslenskra sálfræðinga 1955-1960 og formaður Sálfræðingafélags Íslands 1968-1970.
- Í stjórn Barnaverndarfélag Reykjavíkur 1956-1976.
- Formaður Landssambands íslenskra barnaverndarféлага 1967-1977.
- Formaður Geðverndarfélag Íslands 1962-1966.
- Í stjórn Öryrkjabandalags Íslands 1964-1971 og formaður þess 1967-1969.
- Í Öldungaráði Bandalags háskólamanna 1986-1994 og formaður þess 1990-1994.
- Í stjórn Norrænu samtakanna um málefni vangefinna 1975-1983.
- Í fulltrúaráði Framsóknarfélags Reykjavíkur og starfaði í flokknum.
- Varafulltrúi í Félagsmálaráði Reykjavíkur 1968-1982.

Ritstörf:

- Uppeldis- og menntamál Íslendinga. *Menntamál* 20. árg., 1947, 3.-4. tbl., bls. 48-61. Sjá: <https://timarit.is/page/4554292?iabr=on#page/n9/mode/2up/search/%22kristinn%20bj%C3%B6rnsson%22>. Sótt 4.9 2020. [Verðlaunaritgerð í MR.]
- Norrænt sálfræðingamót [fyrsta mót norrænna sálfræðinga og sálfræðinema, haldið í Osló 5.-9. ágúst 1948.] *Menntamál*, 21. árg. 1948, 1. tbl. bls. 1-8. Sjá: <https://timarit.is/page/4554480#page/n5/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Frá Oslóarháskóla. *Stúdentablaðið*, 25. árg. 1948, 3. tbl., s. 21-22. Sjá: <https://timarit.is/page/4342884#page/n25/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Sálfræðin hagnýtt við skólana. *Menntamál*, 22. árg. 1949, 2. tbl., bls. 86-91. Sjá: <https://timarit.is/page/4554742#page/n27/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Afbrot unglunga – orsakir og meðferð. *Tímarit Máls og menningar*, 14. árg. 1953, 1. tbl., bls. 63-74. Sjá: <https://timarit.is/page/6275124#page/n71/mode/2up>. Sótt 12.9 2020. [Kristinn skrifaði þessa grein skömmu áður en hann lauk námi í Osló og er titlaður stud. psychol.]
- Hvað getur sálarfræði nútímans frætt okkur um mismun kynþátta? *Tímarit Máls og menningar*, 15. árg. 1954, 3. tbl., bls. 238-254. Sjá: <https://timarit.is/page/6275596#page/n47/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Norrænn fundur sérfróðra barnakennara. *Menntamál*, 27. árg. 1954, 2.-4. tbl., bls. 146-148. Sjá: <https://timarit.is/page/4555782#page/n111/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Sigmund Freud. *Tímarit Máls og menningar*, 17. árg. 1956, 2.-3. tbl., bls. 208-216. Sjá: <https://timarit.is/page/6276318#page/n113/mode/2up>. Sótt 11.9 2020.

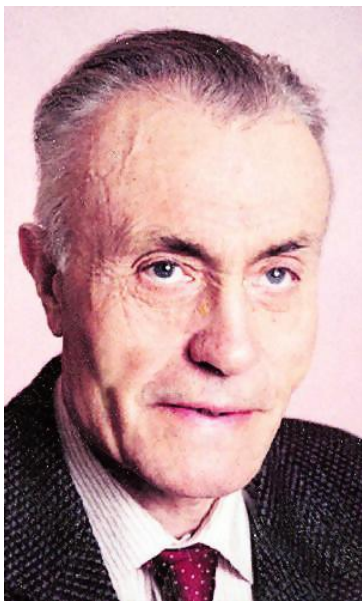
- Fjórða þing norrænna sálfræðinga [haldið í Kaupmannahöfn 24.-30 júní 1956]. *Menntamál*, 29. árg. 1956, 2. tbl., bls. 199-201. Sjá: <https://timarit.is/page/4556372#page/n73/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Starfsfræði. Leiðbeiningar um náms- og stöðuval. Ásamt Stefáni Ólafi Jónssyni. Skýringarmyndir um skólakerfi: Gísli B. Björnsson, teiknistofa. Aðrar skýringarmyndir: Þórir Sigurðsson. Prentað sem handrit. Reykjavík, Ríkisútgáfa námsbóka, 1956. 95 bls. Verkefni í starfsfræði. Reykjavík, Ríkisútgáfa námsbóka, 1966.
- Mikilla úrbóta þörf á atvinnumálum öryrkja. [Viðtal við Kristinn.] *Vísir*, 301. tbl., bls. 5. Sjá: <https://timarit.is/page/1189871#page/n4/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Athuganir á vinnuöguleikum öryrkja. *Sveitarstjórnarmál*, 17. árg. 1957, 4. hefti, bls. 14-18. Sjá: <https://timarit.is/page/5983182#page/n21/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Fötlun barna og líkamslýti. Kafli í *Erfið börn, sálarlíf þeirra og uppeldi*. Matthías Jónasson sá um útgáfuna. Barnaverndarfélag Reykjavíkur gaf út. Reykjavík. Hlaðbúð 1959.
- Framsöguerindi um geðvernd og sálfræðipjónustu í skólum, m.a. um tillögur Félags íslenskra sálfræðinga í þeim efnum, á aðalfundi Kennarasambands Austurlands, haldinn á Egilsstöðum 26.-27. september 1959.
- Fimmta þing norrænna sálfræðinga [haldið í Bergen 22.-27. júní 1959]. *Menntamál*, 32. árg. 1959, 3. tbl., bls. 281-283. Sjá: <https://timarit.is/page/4557378#page/n43/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Skólaproski og lestrarnám. *Húsfreyjan*. Útgefandi Kvenfélagasamband Íslands. 10. árg., 1959, 2. tbl., bls. 3-6. Sjá: <https://timarit.is/page/5396457#page/n5/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Tilraun með greindarpróf Wechslers fyrir fullorðna. *Menntamál* 35. árg., 1962, 1. tbl., bls. 45-51. Sjá: <https://timarit.is/page/4558176#page/n53/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Skólafælni. *Menntamál*, 35. árg. 1962, 3. tbl., bls. 225-231. Sjá: <https://timarit.is/page/4558644#page/n9/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- *Vangefna barnið*. Bæklingur, þýddur úr ensku og staðfærður (enskur titill: The Child who is Mentally Retarded), gefinn út af Styrktarfélagi vangefinna 1963. Sjá: <https://timarit.is/page/5397308?iabr=on#page/n31/mode/2up/search/%22Kristinn%20Bj%C3%B6rnsson%22>. Sótt 13.9. 2020.
- Geðrænt jafnvægi nemenda. [upphaflega úr röð útvarpserinda undir heitinu Æska og menntun.] *Menntamál*, 37. árg. 1964, 3. tbl., bls. 200-208.
- Í uppbyggingu er aðstoð við skólabörn í erfiðleikum. [Viðtal við Kristinn.] *Morgunblaðið*, 102. tbl., 7. maí 1966, bls. 10. Sjá: <https://timarit.is/page/1375068#page/n9/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Kennsluskipan afbrigðilegra barna. Tegundir afbrigða og nauðsyn sérkennslu. Erindi flutt á fundi Félags ísl. sálfræðinga 22. nóv. 1966. *Menntamál*, 40. árg. 1967, 1. tbl., bls. 52-61. Sjá: <https://timarit.is/page/4559874#page/n57/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.
- Starf Áfengisvarnadeildar H.R. [Heilsuverndarstöðvar Reykjavíkur] og árangur. *Ljósmeðrablaðið* 46. árg., 1968, 1. tbl., bls. 16-19. Sjá: <https://timarit.is/page/5438360#page/n19/mode/2up>. Framhald í 2. tbl. sama árgangs. Sjá: <https://timarit.is/page/5438376#page/n7/mode/2up>. Sótt 4.9 2020.
- Nám og starf vangefinna. Útvarpserindi 14. mars 1969. Hluti af erindaflokki sem Öryrkjabandalag Íslands gekkst fyrir.

- Kafli um upphaf skólavistar barna í bókinni *Uppeldi ungra barna*. Ritstj. Matthías Jónasson. Barnaverndarfélag Reykjavíkur gaf út. Reykjavík. Heimskringla 1969. Sjá ritdóm Gylfa Ásmundssonar um bókina í ritinu *Menntamál*, 44. árg. 1971, 5. tbl., bls. 202-204. <https://timarit.is/page/4561264#page/n59/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Um takmarkaðan aðgang að verklegu námi. *Tíminn*, 109. tbl., 20. maí 1970, bls. 6. Sjá: <https://timarit.is/page/3682645?iabr=on#page/n6/mode/2up/search/%22Kristinn%20Bj%C3%B6rnsson%20s%C3%A1lfr%C3%A6%C3%B0ingur%22>. S'
- Vasapeningar barna. *Menntamál*, 44. árg. 1971, 4. tbl., bls. 141-142. Sjá: <https://timarit.is/page/4561198#page/n33/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Umferðarslys og ráð gegn þeim. *Tíminn*, 276. tbl., 3. desember 1971. Sjá: <https://timarit.is/page/3714990#page/n7/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Sálfræðipjónusta skóla er sérgrein hagnýtrar sálfræði. *Menntamál*, 45. árg., 1972, 4. tbl., bls. 162-169. Sjá: <https://timarit.is/page/4561444#page/n23/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Fermingaraldurinn ætti að hækka. *Vikan*, 35. árg. 1973, 13. tbl., bls. 28. Sjá: <https://timarit.is/page/4470718#page/n27/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Greind og nám. Kafli í *Persónuleiki skólabarnsins*. Ritstj. Matthías Jónasson. Reykjavík, Iðunn 1975.
- Hvernig er hægt að fækka umferðarslysum. *Tíminn*, 264. tbl. 1975, bls. 8. Sjá: <https://timarit.is/page/3867013#page/n7/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Hvers vegna eru laun lág á Íslandi? *Tíminn* 30. júlí 1977, bls. 8. Sjá: <https://timarit.is/page/3896651?iabr=on#page/n7/mode/2up/search/%22Kristinn%20Bj%C3%B6rnsson%22>. Sótt 13.9 2020.
- Er ofdrykkja geðsjúkdómur? *Kiwanisfréttir*, 12. árg. 1980, 3. tbl. bls. 9-11. Sjá: <https://timarit.is/page/6873378#page/n7/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Hlutverk sálfræðinga í grunnskólum. *Morgunblaðið*, 20. maí 1980, bls. 5. Sjá: <https://timarit.is/page/1526911?iabr=on#page/n4/mode/2up/search/%22Kristinn%20Bj%C3%B6rnsson%22>. Sótt 12.9 2020. [Svar við grein Þorsteins Gylfasonar 12.4 1990.]
- Athugun á starfsgetu öryrkja, leiðbeiningar og úrræði fyrir þá. Í : *Gefið og þegið*. Afmælisrit til heiðurs Brodda Jóhannessyni sjötugum. Reykjavík. Iðunn, 1987. Bls. 206-220.
- Sálfræðileg sjónarmið við starfsval. *Uppeldi og menntun*, 1. árg., 1. tbl. 1992, bls. 190-195. Sjá: <https://timarit.is/page/4844871#page/n191/mode/2up>. Sótt 27.7 2020.
- Endurminningar frá formannstíð í Öryrkjabandalagi Íslands. *Fréttabréf Öryrkjabandalags Íslands*, 6. árg. 1993, 1. tbl., bls. 8-9. Sjá: <https://timarit.is/page/7248285#page/n7/mode/2up>. Sótt 12.9 2020.
- Endurminningar frá stofnfundi Ættfræðifélagsins. *Fréttabréf Ættfræðifélagsins*. 13. árg. 1995, 4. tbl., bls. 9. Sjá: <https://timarit.is/page/5630486#page/n7/mode/2up>. Sótt 13.9 2020.
- Breytileg sjónarmið og aðferðir við sálfræðipjónustu skóla í 30 ár. *Uppeldi og menntun*, 3. árg. 1994, 1. hefti, bls. 123-132. Sjá: <https://timarit.is/page/4845649#page/n133/mode/2up>. Sótt 6.9 2020.

Auk þess fjöldi útvarpserinda, einkum á sjöunda og áttunda áratugnum um málefni „vangefinna“ og öryrkja, sem og um náms- og starfsval. Jafnframt fjöldi erinda hjá félagasamtökum og fyrir skólafólk á ýmsum vettvangi.

Heimildir:

- Kristinn Björnsson. Minningargreinar í *Morgunblaðinu* 4. janúar 2005 eftir Sigurð Magnús Garðarsson, Halldór Kr. Júlíusson og Tómas Helgason.
- Katrín J. Guðmundsdóttir. Minningargreinar í *Morgunblaðinu* 3. og 4. október 1991.
- Drög Gylfa Ásmundssonar að Sálfræðingatali.
- Kristín Sigríður Magnúsdóttir í Íslendingabók. Sótt 12.12 2019.
- Kristján Magnús Kristjánsson í Íslendingabók. Sótt 12.12 2019.
- Hildur Bjarnadóttir í Íslendingabók. Sótt 12.12 2019.
- Svava S. Guðbergadóttir í Íslendingabók. Sótt 12.12 2019.

Mynd með minningargrein í janúar 2005